

стране увеличивается потребность в специалистах-международниках, так как расширяются внешнеэкономические, политические, культурные связи с другими государствами мира.

Наша задача, как ученых, представителей научно-образовательной системы создавать все условия для благоприятного развития международного сотрудничества, которое является неотъемлемой частью деятельности факультета и важным инструментом в обеспечении качества образования и его соответствия международным стандартам. Мы уверены, что факультет международных отношений КазНУ им аль-Фараби, располагающий мощным потенциалом для подготовки специалистов-международников, и далее продолжит плодотворную деятельность по подготовке для Казахстана высококвалифицированных специалистов.

Ұ.Т. Алжанбаева

ЕЛІМІЗДІ ӘЛЕММЕН ЖАЛҒАСТЫРАР ҰРПАҚПЫЗ

Халықаралық қатынастар факультетіне 15 жыл толды. Білімнің қара шаңырағы атанған университетімізді атаға тенесек, факультетіміз оның немересіндей болады екен. Тіпті факультетімізде жұмыс істейтін оқытушылар мен ғалымдардың дені де жастар. Оқытушы-профессорлар құрамының орташа жасын есептегенде небары жаста болып шығады. Алайда осы жастығына қарамастан факультет түлектері еліміздің маңызды салаларында жұмыс атқарып, кейбірі мемлекет қайраткерлері қатарынан көріне бастады. Факультет халықаралық қатынастар деген атына сай шетелдермен тығыз байланыста жұмыс істейді. Қазақстан әлемнің барлық елдерімен дерлік түрлі салада жақсы қарым-қатынаста десек, республикамыздың оңтүстік және оңтүстік-батыс жағында орасан зор территорияны алып жатқан, халқының саны миллиардтан асатын Ислам әлемі, Азия-Тынық мұхит аймағы, т.с.с Шығыс елдерімен белсенді байланыс жасауда. Сол себепті факультетте халықаралық қатынастар және ҚР-дың сыртқы саясаты, аймақтану, халықаралық құқық, шет тілдер кафедраларымен қатар қазіргі шығыс тілдері кафедрасы да ашылған. Сол кафедралардың ішінде болашақ мамандарымызға қазақ тілі мен араб, түрік, қытай, жапон, корей тілдері сияқты шығыс тілдерін оқытатын қазіргі шығыс тілдері кафедрасына кеңірек тоқтала кетуді жөн көрдім.

2001 жылы маған халықаралық қатынастар факультетінің аталмыш кафедрасына меңгеруші болып бару туралы ұсыныс жасалды. Ол кезде мен университетіміздің шығыстану факультетінің араб филологиясы кафедрасында жұмыс істейтінмін. Кезінде өзімді оқытқан ұстаздар мен әріптестер істейтін үйренісіп қалған ұжымды қиып кеткім келмеді. Ол уақытта қазіргі шығыс тілдері кафедрасының меңгерушісі философия ғылымдарының кандидаты, арабтанушы Дина Нұркенқызы Нұртазинова еді. Ол кісі халықаралық қатынастар факультеті туралы өте жылы сөздер айтып, кафедра меңгеру туралы ұсынысты қабыл алуға кеңес берді. Міне, сол уақыттан бері осы кафедрада қызмет істеп келемін.

Кафедраның алғашқы меңгерушісі болып филология ғылымдарының докторы, қазір А. Байтұрсынов атындағы Тіл білімі институтының директоры Шерубай Құрманбайұлы қызмет істеді. Кафедрада қазақ тілі, бірінші және екінші шет тілі ретінде оқытылатын араб, қытай, жапон, корей, түрік тілдері, мемлекеттік тілде іс қағаздарын жүргізу, сөйлеу мәдениеті, мемлекеттік тілдегі халықаралық құжаттармен жұмыс істеу, дипломатиялық аударма негіздері пәндері оқытылады. Шығыс тілдерін оқыту шығыс елдерінің елшіліктері тарапынан (Жапония, Қытай, Корея, Египет, Сауд Арабиясы, Түркия) ұсынылған, шетелдіктерге шығыс тілдерін оқыту бағдарламасы негізінде сол елдердің баспаларынан шыққан, сондай-ақ ресейлік және отандық оқулықтар мен оқу құралдарын пайдалану негізінде жүзеге асырылды. 2007 жылға дейін шығыс тілдерін тек екінші шет тілі ретінде оқытып келген кафедра қазіргі уақытта шығыс тілдерін маманданудың шет тілі және оқылатын аймақтың шет тілі ретінде оқыта бастады.

Кафедра, негізінен, практикалық сабақтар жүргізгенімен, ғылыми-зерттеу жұмысы да назардан тыс қалмаған. Ғылыми-зерттеу жұмысы екі бағытта жүреді: 1) Шығыс және қазақ филологияларының өзекті мәселелері; 2) Шығыс елдерінің тарихы, сыртқы саясаты, мәдениеті және әлеуметтік-саяси дамуының қазіргі ахуалы.

Кафедраның ғылыми-тәжірибелік конференциялар өткізудегі жетістіктері де ауыз толтырып айтуға тұрарлық. Мысалы, 2008 жылы «Қазақстандағы шығыс тілдерін оқыту мәселесі және ондағы Шығыс елдері өкілдіктерінің орны» атты үлкен конференция өтті. Конференция көтерген өзекті мәселені талқылауға еліміздің көрнекті ғалымдарынан басқа Қазақстандағы Сауд Арабиясының «Әл-

Уақф» қоры, «Нұр-Мұбарак» Египет Ислам университеті, Түрік білім орталығы, Қазақстан-Жапон адам ресурстарын дамыту орталығының басшылары қатысты. Ал 2009 жылы өткізген «Тілдерді шет тілі ретінде деңгейлеп оқыту тәжірибесі» атты конференциямыздың да қозғаған тақырыбы аса қажетті мәселе еді. Конференция мақсаты – республикамыздың жоғары оқу орындарының тәжірибелі оқытушыларын, ғылыми-зерттеу институттарының білікті мамандарын қатыстыра отырып, тілдерді шет тілі ретінде оқытудың тиімді де озық әдістерін талқылау, тілдерді деңгейлеп оқытудың ерекшеліктері мен өзекті мәселелерін ортаға салу, тілдерді оқытудың, әсіресе мемлекеттік тіліміз – қазақ тілін оқытудың тиімділігін арттыру болды. Конференция материалдары жинақ болып басылып шықты. Кафедраның Ұ. Алжанбаева, Б. Құлжанова, С. Бөрібаева сияқты ғалымдарының мақалалары тек еліміздің басылымдарында ғана емес, Қытай, Түркия, Украина, т.б. шет ел басылымдарында да жарияланып тұрады.

Кафедра шығыс елдерінің (Египет Араб Республикасы, Сауд Арабиясы Корольдігі, Жапония, Оңтүстік Корея Республикасы, Қытай Халық Республикасы, Түркия) елшіліктері, мәдени және оқу-ағарту орталықтары, әртүрлі қорлармен тығыз байланыстар орнатқан. Жапон елшілігі жүйелі түрде Жапония туралы жапон және орыс тілдерінде журналдар жіберіп отырады, сондай-ақ елшілік жанындағы Қазақстан-Жапония орталығы жапон тілі оқытушыларына арнап білім жетілдіру курсы жүргізеді және өздері өткізген барлық іс-шараларға кафедраны шақырып отырады.

Сонымен қатар кафедра әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті мен Қытай Халық Республикасының Ланьчжоу университетінің ҚазҰУ жанында ашқан Конфуций институтымен тығыз байланыста. Конфуций институты қытай тілін оқытын студенттер арасында жыл сайын өткізетін «Қытай тілі көпірі» сайысына факультет студенттері мен оқытушылары белсене атсалысады. Оқытушылармен қатар факультет студенттері де шығыс елдерінде тіл ұстарту тәжірибесінен өтеді.

«Шәкіртсіз ұстаз тұл» демекші, ұстаздардың бірінші міндеті шәкірт тәрбиелеу болса, сол тәрбиені молайта түсу мақсатында ғылыми-танымдық “Шығыс әлемі” клубын құрдық. Негізгі мақсаты – шығыс тілдерін оқып-үйреніп жүрген студенттерді Шығыс әлемімен тереңірек таныстыру. Оның ішінде әр елдің тарихына, мәдениетіне, ұлттық салт-дәстүрлеріне ден қоя отырып, сондай-ақ қоғамдық-саяси, экономикалық дамуынан хабардар ету болып табылады. Клуб жұмыс істеп келе жатқан он жыл ішінде қаншама қызықты кездесулер, олимпиадалар, дөңгелек үстелдер өткізілді.

Ата-анасынан алыста, бейтаныс қалада жүрген студенттер үшін бұрын куратор, қазіргі заманда эдвайзер атанған әрі тәрбиеші, әрі кеңесші оқытушылардың орны бөлек. Бұл жұмысты да кафедра оқытушылары абыроймен атқарып келеді.

Университетіміз әлемнің алдыңғы қатарлы оқу орындарының қатарына енуге ұмтылып отырған уақытта факультетіміздің, оның ішінде қазіргі шығыс тілдері кафедрасының да қосар үлесі зор деп білемін.